

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Otu Nari na Iri Asatọ na Itoolu

Akàrà amụma nke Agha Panium: Mmeghe gara n'ihu Iwu Ụbọchị Ụka

Jeff Pippenger

2024-04-19

Agha Panium bụ n'ezie agha ime mmụọ. Tupu iwu Ụka nke Ụbọchị Izu Ike, onyeisi ala nke asatọ ahụ, bụ onye nke isii kemgbe Ronald Reagan n'oge ọgwụgwụ na 1989, onye bụkwa onyeisi ala Republican ikpeazu, na onye bụkwa onyeisi ala kacha baa ọgaranya, na onye na-akpalikwa ụwa nile nke globalism, ga-eduga Protestantism dapuru n'ezie okwukwe n'imeri okpukpe Gris nke Pan, nke bụ “woke-ism” nke globalism. N'amaokwu nke iri na otu na nke iri na abuo, akuko ihe mere eme nke na-amalite n'Agha Ukraine na 2014 na-agwu n'iwu Ụka nke Ụbọchị Izu Ike n'amaokwu nke iri na isii. Amaokwu nke iri na ise bụ Agha Panium, Agha Panium ahukwa na-eduga n'agha Actium, nke bụ Agha Ụwa nke Atọ.

N'oge “oke ala oma jijiji” ahụ, nke bụ iwu ụbọchị ụka nke amaokwu nke iri na isii, Alakuba nke ahuhu nke atọ na-awakpo United States, na-akpasu mba di iche iche iwe, ma na-ebute mbibi mba ahụ. O bụ Agha Panium na-ebute ụzọ tupu mwakpo ahụ. N'iwu ụbọchị ụka ahụ, a na-eguzobe njiko atọ ahụ nke dragon ahụ, anụ ohia ahụ, na onye amuma ụgha ahụ.

“Site n'iwu e nyere n'ike nke na-eme ka e guzobe ochichi Papacy n'ime mmegide iwu Chineke, mba anyi ga-ekewapu onwe ya kparamkam n'ezie omume. Mgbe Protestantism ga-agbatị aka ya gafee oghere ahụ jji jide aka ike Rom, mgbe o ga-eru gafee odum omimi ahụ jji kpakota aka na Spiritualism, mgbe, n'okpuru mmetuta nke njiko a nke akuku atọ, mba anyi ga-aju ukpuru o bula nke Iwu Ntoala ya dika ochichi Protestant na nke repoblik, ma mee ndokwa maka igbasa ụgha na aghugho nke papal, mgbe ahụ ka anyi puru imata na oge eruola maka oru ebube ahụ Setan na-arụ nakwa na ọgwụgwụ di nso.” Testimonies, volume 5, 451.

N'oge ahụ, a na-agwo onya onwu nke ochichi pope ahụ kparamkam, o na-achikwa n'elu ihe niile ruo mgbe o ga-emecha bjaruo ọgwụgwụ ya, ebe o dighi onye ga-enyere ya aka. O bụ mgbe Rom meriri ihe mgbochi nke atọ ka o na-achi n'elu ihe niile, dika e gosiri ya site na Rom nke ndi ogo mmuo na Daniel isi nke asatọ, amaokwu nke itoolu, na n'isi nke iri na otu, amaokwu nke iri na isii ruo nke iri na itoolu. Mgbe Rom nke pope wepuru mpi atọ ahụ, o chirị n'elu ihe niile ruo afọ otu puku nari abuo na iri isii, dika Rom nke ndi ogo mmuo kwa chirị n'elu ihe niile ruo afọ nari atọ na iri isii, ozugbo o merichara Egypt, ihe mgbochi nke atọ, n'Agha Actium na afọ 31 BC.

N'umuasusu, a na-agbakwunye mgbakwunye “ium” n'ogwugwu okwu jji meputa aha nke na-egosi ebe, onodu, ma o bu nchikota ihe ufodu. A na-ejikari ya eme okwu nka na nke sayensi, karisja n'akuku kemistri na bayoloji. Dika omumaatu: “stadium” na-ezo aka n'ebe a na-eme asompi egwuregwu ma o bu ihe omume ndi ozo, “aquarium” na-ezo aka n'ebe a na-edebe ihe ndi di ndu bi n'ime mmiri ma o bu ahija mmiri ka e wee gosi ha, ebe “gymnasium” na-ezo aka n'ebe a na-eme mmega ahụ ma o bu ozuzu anu ahụ. N'usoro okwu sayensi, a na-ejikari “ium” egosi ihe mmewere

kemikal ma ọ bụ ngwakọta kemikal, karịsịa mgbe e kewapuru ma ọ bụ choputara ihe mmewere ahụ ma ọ bụ ngwakọta ahụ. Dịka omumaatu: “sodium” na-ezo aka n’ihe mmewere kemikal nwere akara Na, “calcium” na-ezo aka n’ihe mmewere kemikal nwere akara Ca.

Mbido Rome nke ndị na-ekpere arụsị n’ichị n’oke elu mezuru n’Agha Actium, ma Agha Panium meghere ụzọ nye agha nke Actium nọchiri anya ya; n’ihi na “akara n’elu akara,” Actium na-anọchi anya iwu Ụbọchị Ụka mgbe ndị popu ga-achị ụwa ọzọ n’oke elu.

Agha nke Actium bụ agha n’osimiri, Panium bukwa agha n’ala; ya mere, njikọ nke agha abụọ a na-anọchite anya agha zuru ụwa ọnụ nke na-ekpuchi ala na osimiri. Actium, bụ agha n’osimiri a kacha ama n’akụkọ ihe mere eme nke oge ochie, na-anọchitekwa anya agha zuru ụwa ọnụ, n’ihi na “mmiri ndị ahụ ị hụrụ, ebe nwanyị akwuna ahụ nọ ọdụ, bụ ndị mmadụ, na igwe mmadụ, na mba dị iche iche, na asụsụ dị iche iche.” Panium na-anọchite anya agha ime mmụọ nke ejikoro na agha ndoro ndoro ọchịchị n’iwu Ụka nke Sọnde nke na-abia n’oge na-adighi anya.

Okwu ahụ bụ “pan,” dịka aha, nwere otutu ihe ọ putara dabere na ọndụ e ji ya mee ihe; ma n’akụkọ ifo ndị Gris, Pan bụ chi nke ndị na-azụ aturu, igwè anụ ụlọ, egwú ime obodo, na ọzara. A na-egosikari ya dịka onye nwere okara mmadụ, okara ewu, onye a maara nke oma n’ihi ihunanya ya n’ebe egwú na odidi ụwa nọ.

“Dị ka omume e ji kpuo okpu n’isi n’ime nnukwu ihe nkiri nke aghugho, Setan n’onwe ya ga-eme onwe ya ka ọ buru Kraist. Ụka ahụ ogologo oge ekwuola na ọ na-ele anya n’obibia Onye Nzoputa ahụ dị ka mmezu ikpezụ nke olileanya ya. Ugbu a, nnukwu onye nduhie ahụ ga-eme ka o yie na Kraist abiawo. N’akụkọ dị iche iche nke ụwa, Setan ga-egosiputa onwe ya n’etiti mmadụ dịka idi ebube nke na-enwu enwu nke ukwu, nke yiri nkowa ahụ Jon nyere banyere Okpara Chineke n’Akukwo Mkpughe. Mkpughe 1:13–15.” The Great Controversy, 624.

Pan bụ chi onye-ozuzu-aturu, ọ ga-eme onwe ya ka ọ bụ ezigbo Onye-Ozuzu-Aturu ahụ. Nnọmi Kraist nke Setan na-amalite n’iwu ụbọchị Sọnde n’ihi na n’oge ahụ “n’iwu ahụ” “anyị nwere ike” mgbe ahụ “imata na oge eruola maka ọrụ ihunanya nke Setan na na ogwugwu adila nso”.

Okwu ahụ bụ “pan” nwekwara ike iputa ite esi nri di ala ma nweekwa nnukwu ọnụ, nke a na-eji atụ eghe, sie achicha, ma ọ bụ kwadebe nri. Agha ikpezụ ahụ dabeere n’elu Jerusalem nke mmụọ, ugwu nsọ ahụ e weliri elu dika okoloto, na ugwu ahụ igwè aturu ọzọ nke Chineke, bụ ndi ka nọ na Babilon, na-agbaga ya. N’oge ahụ mba niile ga-abia imegide Jerusalem nke mmụọ, nke a kwara dika “iko” (pan).

Ibu okwu nke Onyenwe anyi banyereni Izrel, ka Onyenwe anyi kwuru, Onye na-agbatị eluigwe, na-atọ ntala ụwa, na-akpukwa mmụọ mmadụ n’ime ya. Lee, aga m eme Jerusalem ka ọ buru iko nke ima jijiji nye ndi niile gbara ya gburugburu, mgbe ha ga-anọ n’ime nnochibido megide Juda na megide Jerusalem. N’ubochi ahụ kwa ka M ga-eme Jerusalem nkume di arọ nye ndi niile; ndi niile ga-eburu onwe ha ibu ya, a ga-egbutu ha iberibe, n’agbanyeghi na ndi nile nke ụwa ga-ezuko ọnụ imegide ya. Zekarya 12:1-3.

Jerusalem bukwa ite esi nri ahụ, n'ihị na ọ bụ ite ebe a na-eme egwuregwu ihe omume ahụ. "Ite esi nri" bụ ite a na-eji esi nri.

Mgbe ahụ, ọ sirị m, Nwa nke mmadụ, ndị a bụ ndị na-echepụta ajọ ihe, na-enye kwa ndumọdu ọjọọ n'obodo a: ndị na-asị, Ọ dighị nso; ka anyị wuo ụlọ: obodo a bụ ite, anyị onwe anyị bụ anụ ahụ. Ya mere, buo amuma megide ha, buo amuma, O nwa nke mmadụ. Mmụọ nke Onyenwe anyị wee dakwasị m, sị m, Kwuo; otu a ka Onyenwe anyị kwuru; Otu a ka unu kwuru, O ụlọ Izrel: n'ihị na amaara m ihe ndị na-abata n'uche unu, nke ọ bụla n'ime ha. Unu amubaala ndị unu gburu n'obodo a, unu ejuputakwala n'okporo ámá ya ndị e gburu egbu. Ya mere, otu a ka Onye-nwe-ayi Jehova kwuru; Ndị unu gburu, ndị unu dọbara n'etiti ya, ha bụ anụ ahụ, obodo a bukwa ite: ma aga m esi n'etiti ya kpọputa unu. Unu atụwo egwu mma agha; m ga-ewetara unu mma agha, ka Onye-nwe-ayi Jehova kwuru. Aga m esikwa n'etiti ya kpọputa unu, nyefee unu n'aka ndị ọbịa, meekwa ikpe n'etiti unu. Unu ga-ada site na mma agha; aga m ekpe unu ikpe n'ókè-ala Izrel; unu ga-amakwa na abụ m Onyenwe anyị. Obodo a agaghị abụ ite unu, unu agaghịka abụ anụ ahụ n'etiti ya; kama aga m ekpe unu ikpe n'ókè-ala Izrel: unu ga-amakwa na abụ m Onyenwe anyị: n'ihị na unu ejeghị ije n'iwu m nile, unu emekwaghị ikpe m nile, kama unu emewo dika omume nke ndị mba ọzọ nọ unu gburugburu si dī. Ezekiel 11:2–12.

N'asụsụ Bekee, "pan" dī ka mkpuruokwu mbido putara "nke ụwa niile," "niile," ma ọ bụ "gafee." Dika omumaatu, "panorama" na-ezo aka n'ile anya sara mbara ma ọ bụ nke juputara n'otu mpaghara, "pantheism" na-ezo aka n'okwukwe na eluigwe na ụwa bụ chi, ma "Pan-American" na-ezo aka n'ihe metụtara mba niile nke Amerịka. Ya mere, "pan" na-akọwa agha nke ụwa niile.

"Setan na-adopu uche mmadu site n'ajuju ndi na-adighi mkpa, ka ha ghara iji ohu doro anya ma kpomkwem hu ihe ndi di oke mkpa nke ukwu. Onye iro ahụ na-eme atumatụ iji onyà jide ụwa."

"Uwa a a na-akpo nke Ndi Kraist ga-abu ebe a ga-eme nnukwu omume ndi di mkpa nke ga-ekpebi ihe. Ndi mmadu no n'okwa ochichi ga-eme iwu ndi ga-achikwa ako na uche, dika ihe atu nke Papacy si di. Babilon ga-eme ka mba niile nuo mmanya nke iwe nke ikwa iko ya. Mba o bula ga-etinye aka." Selected Messages, book 3, 392.

Okwu a bụ "act" mgbe eji ya dī ka aha putara "mkpebi ma ọ bụ ụkpuru e dere ede nke otu ụlọ omeiwu kwadoro n'iwu."

"Mgbe mba anyi ga-aju n'uzo doro anya ukpuru nke ochichi ya ruo n'oke imeputa iwu ubochi Sonde, Protestantism ga-esonye n'omume a n'ikpa aka na popery." Testimonies, volume 5, 712.

Uwa a na-akpo nke Ndi Kraist bu ebe a na-eme nnukwu omume, ma o bu ihe omume, ma mba (pan) o bula ga-etinyekwa aka. Okwu ahụ bụ "omume" nwekwara ike iputa nkewa ma ọ bụ akuku nke ejije, fim, ma ọ bụ arumoru ozo, nke a na-amakarị site n'usoro ihe omume ma ọ bụ omume puru iche. Okwu ahụ bụ "ime ihe" mgbe e ji ya dī ka ngwaa, putara iru otu omume kpomkwem ma ọ bụ ikpa agwa n'uzo ufodu. O nwekwara ike iputa ime ka a ga-asị na ọ bụ eziokwu ma ọ bụ igwu otu oru, dika n'ime ejije ma ọ bụ fim.

“Uwa bu ụlọ ihe nkiri. Ndị na-eme ihe n’ime ya, ya bu ndị bi n’ime ya, na-akwado onwe ha ime akụkụ ha n’egwuregwu ukwu ikpeazụ ahụ. A naghizi ele Chineke anya. N’etiti nnukwu ịgwè mmadụ nke mmadụ, ọ dighị ịdị n’otu, ma e wezuga dika mmadụ na-akpakorita onwe ha ọnu iji mezuo ebumnuche ichọ ọdịmma onwe ha. Chineke na-ele ihe niile anya. Ebumnuche Ya banyere ndị na-enupụ isi n’okpuru Ya ga-emezu. E nyefebeghi uwa n’aka mmadụ, ọ bu ezie na Chineke na-ekwe ka ihe ndị na-eweta mgbagwoju anya na enweghi usoro buru ndi na-achị nwa oge. Ike sitere n’okpuru ala na-arụ ọrụ iweta ọndu ukwu ikpeazu n’egwuregwu ahụ,—Setan na-abia dika Kraịst, na-arukwa ọrụ n’ime aghugho nile nke ajo omume n’etiti ndi na-ejikọ onwe ha ọnu n’otu n’ime oha nzuzo. Ndị ahụ na-enyefe onwe ha n’ochicho ahụ nke ime nkwekorita na njiko ga na-aruputa atumatu nke onye iro. Ihe kpatara ya ga-esochi ya nsonaazu ya.”

“Mmehie agabigala iru okè ya foro nke nta ka o ruo. Mgbagwoju anya ejuputala uwa, oké ujo dikwa ukwu nke ga-abiakwute mmadụ n’oge na-adighi anya. Ogwugwu adila nnoo nso. Anyi ndi maara eziokwu ahụ kwesiri idi na-akwadebe onwe anyi maka ihe ga-adakwasị uwa n’oge na-adighi anya dika ihe ijuanya na-erikpu ihe nile.” Review and Herald, September 10, 1903.

Panium na Actium nochiri Agha Uwa nke ato. N’agha ahụ a ga-enwe ngosiputa kariiri nke mmadụ, dika e ji chi-ogwugu Gris, Pan, nochie ya. Agha ahụ ga-ejikota ya na mmejuputa iwu Uka nke Sonde dika “oru” e mere. A na-akowaputakwa agha ahụ di ka “ihe nkiri ikpeazu n’ime nnukwu drama ahụ”, n’ihi na ọ bughị naani ọrụ iwu nke imejuputa iwu Sonde, kama ọ bukwa njedebe kacha elu nke drama ozi oma n’awa mmechi nke oge nnwale nke mmadụ. Tupu agha ahụ ebe Panium na Actium na-ejikota n’amuma eruo, n’amaokwu nke iri na isii nke Daniel isi nke iri na otu, a ga-aburiri na e welitela agha ikpeazu nke Chineke n’ubochi ikpeazu, a ga-ebulikwa okoloto ha, nke bu ensign, n’elu. Ihe mbu “ensign” putara bu okoloto nke agha.

Akt na Pan bu Actium na Panium, Onye Okà-asusu Di Ebube ahụ wee chikwaa jioografi, aha di iche iche, na akuko ihe mere eme nke ugu abuo ahụ, n’ihi na ọ bu akuko ihe mere eme kpomkwem tupu iwu Sonde na-abia n’oge na-adighi anya. Agha Panium mere na 200 BC, ma amaokwu nke iri na isii na-akowa Rom ka ọ na-emeru Jerusalem na 63 BC.

N’etiti akuko ihe mere eme n’ubochi ikpeazu nke oge sitere na 200 BC ruo 63 BC na-anochi anya ya, a ga-emezu ikpuputa onyinyo anu ohia ahụ na United States, dika akuko ihe mere eme nke 161 BC ruo 158 BC na-anochi anya ya. Tupu oge ahụ nke mmeghari ikpeazu nke iwulite onyinyo anu ohia ahụ na United States, a ga-enwe otu ihe omume nke nnupuisi Modein n’afọ 167 BC na-anochi anya ya. A na-eme nnupuisi ahụ ka ọ buru ihe atụ nke nnupuisi megide okpukpe a manyere manyere nke Gris, nnupuisi ahụ ga-edugakwa n’otu waymark nke mmeghachi-nso nke ulo nso n’afọ 164 BC na-anochi anya ya.

A na-echeta afọ 164 T.K. n’okpukpe ndi Juu n’ihi ọrụ-ebube nke mmanu nso nke ga-ezuru otu ubochi, ma nke gbatiri ruo ubochi asato. Ya mere, afọ 164 T.K., nke bu uzo tupu 161 T.K., na-akowaputa ọrụ-ebube Setan nke e mezuru n’ihi ndi ndapu-okwukwe nke Chineke. A na-anochi anya ọrụ-ebube ahụ dika otu ubochi na-amiputa ubochi asato, ma mmanu nke ubochi mbu ahụ bu ihe nyere ubochi asato ahụ niile. E wetara ọrụ-ebube ahụ n’elu otu akuko nke sitere na asaa ahụ, ma a na-edobe waymark a n’ime kpomkwem akuko ihe mere eme ebe a na-emezu ihe omimi nke

nke asatọ nke sitere na asaa n'elu mpi onye ndapụ-okwukwe nke Republican na mpi onye ndapụ-okwukwe nke Protestant abụọ ahụ.

Ngosiputa nke ọrụ-ebube Setan n'ihu iwu ụbọchị Sọnde nke na-abịa ngwa ngwa nwere njikọ na chi Gris aha ya bụ Pan. Mgbe a luru Agha Panium ma Trump na Protestantizim nke ndapụ n'ezị okwukwe emerie ya, "igbe Pandora" ga-abụwo nke e meghere, ma a gaghị enwe ụzọ isi dozie nsogbu ndị ahụ a ga-atọhapụ n'oge ahụ n'elu mmadụ nile; n'ihu na, "oke ụjọ ka ukwu na-abịa n'oge na-adighi anya n'elu ụmụ mmadụ. Ọgwugwu dī nnoo nso. Anyi ndi maara eziokwu kwesiri idi na-akwadebe onwe anyi maka ihe ga-adakwasị uwa n'oge na-adighi anya dika ihe ijuanya na-ekpuchi ihe niile."

Ndi otu nari na iri anọ na puku anọ bu ndi ahụ e tinyeworo akara site n'ike nsọ nke Okwu Chineke, nke e nyere site n'imeghe Mkpughe nke Jisọs Kraist. Mkpughe ahụ gụnyere otutu ahiriokwu eziokwu puru iche, o na-enyekwa ntuziaka e doro nsọ gbasara onye Jisọs bu. Di ka Okwu Chineke, O bu Okachamara Asusu di Ebube nke jidere ma chikwaa asusu mmadu niile, ebe o bu na site n'ike Ya ka O mere ka asusu di iche iche puta mgbe O zoro mgbagwoju anya n'ulo elu Babel. O bukwa Onye Na-agu Onuogu di Ebube nke zoro ihe omimi n'ime onuogu ndi e debere n'Okwu Ya, nakwa n'ime ihe niile O kere eke. O bu Onye na-achikwa akuko ihe mere eme, n'ihu na akuko ihe mere eme bu "Akuko Ya." O kere uwa, O jikwaa odidi ala nke mbara uwa a mgbe Iju Mmiri gasiri, ya mere, O jikwaa odidi ala amuma di iche iche nke mejuputara "eziokwu" ndi a huru n'Okwu Ya. Ndi otu nari na iri anọ na puku anọ nochiri anya, n'etiti ihe ndi ozo, ndi na-egosiputa okwukwe na O kere ihe niile.

Na mbu ka Okwu ahụ di, Okwu ahụ nọkwa n'ebe Chineke nọ, Okwu ahụ bukwa Chineke. Otu ahụ ka nọ na mbu n'ebe Chineke nọ. E sitere n'aka Ya kee ihe niile; ma e wezuga Ya, o dighi ihe obula e kere eke e kere. Jon 1:1-3.

Akuko banyere igbe Pandora bu akuko ifo sitere n'akuko ifo Gris oge ochie. A na-ako ya nke oma karisia n'akwukwo "Works and Days" nke onye ode uri Gris, Hesiod, nakwa n'ebe di iche iche ozo n'akwukwo ndi klasik. O doro anya na o bu ntughari okwu nke ahumahu Iv n'Ubi Iden. Aha "Pandora" sitere n'akuko ifo Gris oge ochie. E si n'okwu Gris ndi a nweta ya: "pan" nke putara "ihe niile," na "dora" nke putara "onyinye." Pandora putara "onye e nyere onyinye niile." Iv bu ihe nnochianya nke nzuko Chineke, a na-ahukwa onyinye niile n'ime nzuko Chineke.

N'akuko ifo ndi Gris, Pandora bu nwanyi mmadu mbu ndi chi kere. Di ka akuko ifo ahụ si kwuo, Hephaestus ji iwu Zeus, eze ndi chi, kpuo ya dika akuku nke atumatu e mere iji taa mmadu ahuhu. Onye o bula n'ime ndi chi nyere Pandora onyinye, gunyere ima mma, amara, ogugu isi, na omaricha agwa. Zeus nyere ya otu ite (n'akuko ndi e mesiri a na-akogharia ya, o ghorog igbe) ma nye ya iwu ka o ghara imepe ya n'onodu o bula. A gwara Iv na o puru iri mkpuru sitere n'osisi niile ma e wezuga nke "osisi ahụ di n'etiti Ogige ahụ."

Pandora, n'ibu onye ochicho imata ihe meriri, n'ikpeazu dara n'onwunwa ma meghee ite ahụ. Ozugbo o mere nke a, ihe ojoo nile, ihe mgbu nile, na oria nile ndi e deberebu n'ime ya tohapuru n'ime uwa, na-agbasa ahuhu na nhusianya n'etiti umu mmadu. Otú o di, otu ihe foduru n'ime ite ahụ: olileanya. N'ufodu nsughari nke akuko ifo ahụ, Pandora mechiri ite ahụ ngwa ngwa, si otú a

gbochie olileanya igbapu, ebe n'ufodu ndi ozo, olileanya putakwara, na-enye umu mmadu ntakiri ihè nchekwube na ndidi n'ihu nsogbu.

Agha Panium na-ejikota na Agha Actium n'iwu Sonde nke na-abia n'oge na-adighi anya, ma iwu Sonde ahụ nke na-abia n'oge na-adighi anya ka e ji onwunwa di n'Ubi Iden gosi n'odidi ya. N'ubi ahụ, onwunwa ahụ bu naani maka Adam na Iv, ma n'ubochi ikpeazu, o di mkpa ka onwunwa ahụ chee umu mmadu niile ihu n'uwa dum. Onwunwa mbu ahụ nke ikwere ma o bu ighara ikwere Okwu Chineke n'ubi ahụ na-anochi anya onwunwa ikpeazu nke iwu Sonde. Iv dara n'onwunwa mbu ahụ ma meghee mgbada mmiri nke ahuhu n'elu umu mmadu, di ka e si anochi ya anya n'akuko ifo Pandora.

Mgbe Agha Panium sonyere Agha Actium, ule ahụ e gosiputara n'Ubi Iden ga-emege n'ihu mmadu nile. Olileanya a na-enye uwa n'oge ahụ bu okoloto ahụ e buliri elu ka uwa dum (panorama) hu.

Unu niile bi n'uwa, na ndi niile na-ebi n'elu uwa, lee, mgbe o na-ebuli okoloto n'elu ugwu; ma mgbe o na-afu opi, nurunu. Aizaya 18:3.

Anyi ga-aga n'ihu n'omumu a n'isiokwu na-esonu.

“Uwa bu ihe nkiri; ndi na-eme ihe n'ime ya, bu ndi bi n'ime ya, na-akwado imezu akuko ha n'ihe nkiri ukwu ikpeazu ahụ. N'etiti igwe mmadu ukwu nke mmadu, e nweghi idi n'otu, ma e wezuga mgbe mmadu na-akpakorita iji mezuo ebumnuche icho odimma onwe ha. Chineke na-ele anya. Ebumnuche Ya banyere ndi na-enupu isi n'okpuru Ya ga-emezu. E nyefebeghi uwa n'aka mmadu, o bu ezie na Chineke na-ekwe ka ihe ndi na-ebute mgbagwoju anya na ogba aghara buru ndi na-achi ruo nwa oge. Ike sitere n'okpuru na-arụ oru iweta ihe ngosi ukwu ikpeazu di n'ihe nkiri ahụ,—Setan na-abia di ka Kraist, na-arukwa oru site n'aghughu nile nke ajo omume n'etiti ndi na-ejikota onwe ha onu n'ime otu nzuzo. Ndi ahụ na-enyefe onwe ha n'agu maka ikpakorita onu na-aruputa atumatu nke onye iro. Ihe kpatara ya ga-esochi ya na nsonaazu ya.”

“O dibeghi mgbe ozi a metutara n'ike kari kari otu o si emetuta taa. Uwa na-arwanye elu n'itufu ihe Chineke na-ario n'efu. Umu mmadu aghowo ndi nwere nkwiwa okwu n'ihe mmehie. Ajo omume nke ndi bi n'uwa foro nke nta ka o mejuputa oke ajo omume ha. Uwa a foro nke nta ka o ruo ebe Chineke ga-ekwe ka onye mbibi ruo ochicho ya n'elu ya. Igbanwere iwu Chineke dochie ya anya n'iwu ndi mmadu, ibuli elu, site n'ikike mmadu naani, ubochi Sonde n'onodu ubochi izu ike nke Akwukwo Nso, bu omume ikpeazu n'egwuregwu ahụ. Mgbe ngbanwe a ghoru nke a nabatara n'uwa nile, Chineke ga-ekpughe Onwe Ya. O ga-ebili n'ebube Ya ima jijiji uwa n'uzo di egwu. O ga-aputa n'ebe O no ita ndi bi n'uwa ahuhu n'ihia ajo omume ha, uwa ga-ekpughe obara ya, o gaghikwa ekpuchikwa ndi ya e gburu egbu ozo.

“Anyi na-eguzo n'onu uzo nke nsogbu nke ogbo niile. N'usoro ngwa ngwa, ikpe Chineke ga-esochi ibe ha,—oku, na iju mmiri, na ala oma jijiji, tinyere agha na mwufu obara. O kwesighi iju anyi anya n'oge a site n'ihe omume ndi di ukwu ma burukwa ndi na-ekpebi ihe; n'ihia na mmuo ozi nke ebere apughi inogide ogologo oge ozo iji chebe ndi na-adighi echeghari.”

“Nnukwu nsogbu ahụ na-abiakwute anyị nwayọọ nwayọọ. Anyanwụ na-enwu n’eluigwe, na-agafe n’ụzọ okirikiri ya a na-emebu, eluigwe ka na-ekwuputakwa ebube Chineke. Ndị mmadụ ka na-eri ma na-añụ, na-akụ ihe ma na-ewu ụlọ, na-alụ di na nwunye ma na-enye n’alụmdi na nwunye. Ndị ahịa ka na-azụ ma na-ere. Ndị mmadụ na-adọkpụtakwa ibe ha, na-asọ mpi maka ebe kachasi elu. Ndị hụrụ ihe uto n’anya ka na-ejuputa n’ụlọ ihe nkiri, n’ebe a na-agba osọ inyinya, na n’ụlọ igba chaa chaa. Obi uto kasi elu juru ebe niile, ma oge amara na mmepebi ka na-emechi ngwa ngwa, a na-achokwa ka e kpebie ikpe onye oḅula ruo mgbe ebighi ebi. Setan na-ahụ na oge ya di mkpirikpi. O tinyela ndi nnochianya ya nile n’oru ka e wee duhie mmadu, rafuo ha, mee ka ha buru ndi ihe uwa ji n’aka, ma mee ka ha nwee anwansi n’obi ruo mgbe ubochi oge amara ga-agwu, a ga-emechikwa uzọ ebere ruo mgbe ebighi ebi.”

“Njehie iwu Chineke foro nke nta ka o ruo okè ya. Ogba aghara ejuputala uwa, nnukwu egwu ga-abiakwasikwa umu mmadu n’oge na-adighi anya. Ogwugwu di ezigbo nso. Anyi ndi maara eziokwu kwesiri idi na-akwadebe onwe anyi maka ihe ga-adakwasu uwa n’oge na-adighi anya dika ihe ijuanya na-emeru emeru.”

“N’oge a nke ajo omume juru ebe niile, anyi puru imata na nnukwu nsogbu ikpeazu ahụ eruola nso. Mgbe nnupuisi megide iwu Chineke foro nke nta ka o buru ihe uwa niile na-eme, mgbe ndi Ya na-ata ahuhu ma na-emegbu ha site n’aka umu mmadu ibe ha, Onyenwe anyi ga-etinye aka.

“Anyi na-eguzo n’elu onu uzọ nke ihe omume ukwu na ndi di nsọ nke ukwu. Amuma di iche iche na-emezu. A na-edeko akuko di itunanya, juputara n’ihe omume, n’akwukwo nke eluigwe. Ihe niile di n’uwa anyi no n’ogba aghara. E nwere agha, na asiri agha. Mba nile na-ewe iwe, oge nke ndi nwuru anwu eruwo, ka e wee kpee ha ikpe. Ihe omume na-agbanwe iji bute ubochi Chineke nke na-eme ngwangwa nke ukwu. O bu naani obere ntabi anya nke oge, di ka a puru isi kwuo ya, ka foduru. Ma ebe ugbua mba na-ebili imegide mba, alaeze imegidekwa alaeze, agha zuru uwa onu adighi ewere onodu ugbu a. Ruo ugbu a, a na-ejide ifufe ano ahụ ruo mgbe a ga-akara ndi ohu Chineke akara n’egedege ihu ha. Mgbe ahụ ike nile nke uwa ga-achikota agha ha maka ogu ikpeazu ahụ ukwu.” Christian Service, 50, 51.